

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Виолета Михова Йотова, дмн
професор към Катедрата по педиатрия
МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов”, Варна

Р-л на Първа детска клиника с ДООИЛ, УМБАЛ „Св. Марина” - Варна

Член на Научно жури съгл. Зап. № Р-109-294/30.05.2018 г. на Ректора на МУ-Варна

Отн.: Участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Професор” по научна специалност „Педиатрия” за нуждите на Катедрата по педиатрия, Факултет по медицина, Медицински университет – Варна, обявен в *Държавен вестник*, бр. 36/27.04.2018 г.

На основание Заповед № Р-109-294/30.05.2018 г на Ректора на МУ – Варна и с решение на Научното жури съм определена да изготвя становище за заемане на академична длъжност „Професор” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”, по професионално направление 7.1. – „Медицина” и специалност „Педиатрия” за нуждите на Катедрата по педиатрия, Факултет Медицина, МУ-Варна, с единствен кандидат доц. д-р Боряна Борисова Върбанова, н-к на Клиниката по педиатрия, УМБАЛ „Св. Анна” – Варна.

В настоящия конкурс за придобиване на академична длъжност „Професор” доц. Върбанова е представила всички изискуеми по закон документи и удостоверения.

Кратки биографични данни и професионално развитие на кандидатката

Доц. д-р Боряна Върбанова е родена през 1960 г. в гр. Карнобат, завършва средно образование със златен медал и ВМИ – Варна през 1985 г. с отличен успех. От 1986 г. работи в Детско отделение, Добрич. През 1987 г. доц. д-р Боряна Върбанова е избрана за асистент в Катедрата по детски болести (понастоящем – Катедра по педиатрия) след успешно положен конкурсен изпит и започва работа в УМБАЛ “Св. Марина”. Успешно преминава по стълбицата на академичното израстване като старши и главен асистент. През 1999 г. защитава дисертационен труд на тема: *“Нарушения в хуморалния и клетъчен имунен отговор при деца с олигоартритна и полиартритна форма на ювенилен хроничен артрит”* и придобива научна и образователна степен „Доктор”. През 2003 г. е избрана за доцент по специалност педиатрия към едноименната катедра на Медицински университет – Варна.

Д-р Върбанова специализира клинична имунология в Медицински университет – София, осъществява специализация по имунология и автоимунни болести в CLB Amsterdam, детска ревматология – в Холандия, в GOSH, London, и European Association of Cardiovascular Imaging (EACI). Изключително важен факт е, че тези специализации са след спечелени грантове от европейски институции. Тя има три

придобити медицински специалности – детски болести, детска ревматология и клинична алергология. От 2005 г. Боряна Върбанова е началник на Втора детска клиника в УМБАЛ „Света Марина” - Варна, а от 2010 г. досега оглавява Клиниката по педиатрия в УМБАЛ „Св. Анна” – Варна, като е била член и председател на Борда на директорите на същата болница. Доц. Върбанова е била член на Факултетния и Академичния съвети на МУ – Варна и член на Научната комисия към Фонд „Наука” на Медицински университет – Варна. Доц. Върбанова е член на БПА, Научно дружество по ревматология, Научно дружество по клинична алергология, Европейско дружество по детска ревматология (PReS) и Организация за проучвания по детска ревматология (PRINTO). От 2016 г. е национален координатор по детска ревматология за България към PRINTO/PReS.

В настоящия конкурс за придобиване на научно звание „Професор” доц. Върбанова е представила всички изискуеми по закон документи и удостоверения.

Научноизследователска дейност

Доц. Върбанова участва в настоящия конкурс с монографичен труд, оформен и съответно рецензиран според изискванията на закона и Правилника за академично израстване на МУ-Варна. Книгата „Артрит в детска възраст – актуални концепции” е съставена методично, съвременна и в лаконичния и отговорен научен стил, характерен за доц. Върбанова. Освен че представя в пълнота най-съвременните становища в ревматологията, касаещи ювенилния идиопатичен артрит, неговата класификация, диагноза и диференциална диагноза, монографията е особено ценна с включването на личен опит на автора от дългогодишния труд в тази област. Очевиден е погледът върху цялата група от ревматологични състояния на изграден учен с фундаментални познания и в областта на имунологията. Застъпени са и някои модерни елементи и хипотези, но най-вече, трудът дава възможност за преценка на отличната подготвеност на доц. Върбанова в тази сфера.

Общата научна продукция на доц. Върбанова възлиза на **236** труда (вкл. хабилитационния труд), като превес имат публикациите в национални реферирани списания и сборници, предимно по теми от детската ревматология и педиатрия. Със значителен импакт е съвместната с други изявиени български ревматолози публикация в *Rheumatol International*, в която д-р Върбанова е втори автор. Доц. Върбанова е участвала самостоятелно и в колектив с 38 презентации (2 устни съобщения и 36 постера) в конгреси и форуми в чужбина. Общата цитируемост на публикациите възлиза на 48 цитирания в чуждата и 14 цитирания в българската литература. Позволявам си да отбележа, че по-ниският брой цитирания у нас при голям брой публикации, отколкото в чужбина отразява по-ниската публикационна активност като цяло в страната ни, както и др. характерни за настоящата научна общност у нас моменти, а не значимостта на трудовете на доц. Боряна Върбанова. Нейният разпознаваем лаконичен и разбираем, но същевременно висок научен стил, е важен за оформяне на бъдещите поколения български педиатри и ревматолози. Особено полезни са обзорите и теоретичните публикации (n=42), които запълват липсата на съвременен учебник по детска ревматология. Доц. Върбанова е единствен автор в 41%

и първи автор в 35% от научните си трудове. Вярвам, че има време до края на активната си кариера доц. Върбанова да увеличи научните си разработки в колектив и особено менторството на млади колеги.

Не мога да не спомена важният факт, че доц. Върбанова е канен пленарен лектор на национални научни събития и едно от най-разпознаваемите лица на педиатричната ревматология у нас. Изнесла е общо 18 пленарни доклада на наши форуми. Участвала е в един национален и 3 международни научни проекта. Тя е националният представител на България в интернационалната мрежа PRINTO и се е наела с нелеката задача не само да представя грижите за българските педиатрични пациенти с ревматоиден артрит пред света, но и да отстоява редица етични, морални и законодателни принципи при работа с международни научни организации – сфера, към която страната ни едва сега започва да пристъпва.

Научни проекти.

Доц. Върбанова взема участие в следните проекти:

- МОН DVU01/0145, 2008 – Антифосфолипиден синдром – генетични, имунологични и клинични проучвания сред българската популация;
- EPOCA – мултинационално проучване на епидемиология, лечение и изход на ювенилен идиопатичен артрит;
- Pharmachild – проучване на странични ефекти на имуносупресивната и биологична терапия;
- SHARE – създаване на информационен сайт на български език за пациенти и родители на деца с ревматологични заболявания.

Приноси.

Доц. Върбанова се отличава в нашата научна общност с активната си позиция към въвеждане на новости у нас – както в областта на детската ревматология, така и в имунологията и клиничната грижа за пациентите. Приемам всички приноси, формуирани от нея, като значими и издържали проверката на времето. Нейният принос като клиницист в двете болници, в които реализира трудовият си стаж до момента, е високо оценен. Над 30 год. и труд като преподавател по педиатрия и неонатология на студенти-медици и акушерки, и особено като преподавател на английски език, е важен за формирането на днешния облик на Катедрата по педиатрия на Медицинския Университет – Варна. Разгръща се и потенциалът на доц. Върбанова като ръководител на специализанти, ментор и ръководител на докторанти. Обществената и позиция е отразена в работата по пропагандиране на кърменето и работата за обучение на пациентите и техните семейства.

Заклучение

Доц. Върбанова е национално утвърден специалист - педиатър, детски ревматолог и клиничен алерголог с впечатляващ научен, клиничен и преподавателски

опит. Научните и трудове, приноси и нововъведения отговарят на нелеките изисквания, необходими за придобиване на най-високото академично звание - Професор. Нейният авторитет, ерудиция и предстоящ активен труд могат да помогнат за изграждането на плеада нови специалисти и млади учени, които да продължат делото и. Представянето на постиженията и пред по-широка международна научна публика е нейно право и напълно достижимо издължение за близкото бъдеще.

Въз основа на посочените факти си позволявам убедено да препоръчам на уважаемото Научно жури да присъди академичната длъжност „Професор“ по научна специалност „Педиатрия“ към Катедрата по педиатрия, Факултет по медицина, Медицински университет – Варна на доц. д-р Боряна Върбанова, доктор.

17.08.2018 г.

Подпис: .....

/проф. д-р В. М. Йотова, доктор, дм/